

Сучасний менеджмент та інноваційне лідерство

Захар Дягель

*здобувач освітньої програми «Управління логістичною діяльністю»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: diahelzv@krok.edu.ua*

Віктор Алькема

*доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: alkema@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5997-7076*

Актуальність теми. У сучасному світі бізнес-середовище зазнає постійних змін, що вимагає від компаній нових стратегічних підходів до управління. Глобалізація, цифрова трансформація та зростання конкуренції змушують організації шукати інноваційні методи управління та адаптуватися до нових викликів. Традиційні моделі менеджменту вже не забезпечують достатньої гнучкості, що робить необхідним впровадження інноваційного лідерства. Саме лідери, які здатні мислити стратегічно, впроваджувати новітні технології та формувати культуру інновацій, сприяють довгостроковому успіху організацій [1]. Таким чином, дослідження сучасного менеджменту та інноваційного лідерства є надзвичайно актуальним як для наукової спільноти, так і для практиків у сфері управління.

Об'єктом цього дослідження є сучасний менеджмент та інноваційне лідерство як система управлінських підходів, методів і стратегій, що забезпечують ефективне функціонування організацій в умовах цифровізації, глобалізації та змін бізнес-середовища.

Предметом дослідження є сучасні підходи до менеджменту та інноваційного лідерства, їхній вплив на ефективність управління організаціями, а також методи впровадження інновацій у систему управління.

Метою дослідження є аналіз сучасних тенденцій у сфері менеджменту та інноваційного лідерства, визначення їхнього впливу на ефективність управління організаціями, а також розробка рекомендацій щодо впровадження інноваційних підходів у систему менеджменту з метою підвищення конкурентоспроможності та стійкості компаній у динамічному бізнес-середовищі.

Виклад основного матеріалу. На першому етапі дослідження з'ясували сутність поняття «інноваційне лідерство». Шляхом аналізу та синтезу наявних альтернатив щодо розуміння цього поняття було сформульоване його авторське визначення.

На нашу точку зору «інноваційне лідерство» – це сучасна філософія та методологічний підхід, який об'єднує різні стилі сучасного лідерства щоб вплинути на людей для розроблення креативних ідей, продуктів і послуг. Другим етапом дослідження став аналіз комплексу компетентностей які притаманні інноваційному лідеру. Усвідомлюючи, що головна роль у практиці інноваційного

лідерства належить саме інноваційному лідеру. Доктор Девід Гліддон (Dr. David Gliddon), використовуючи метод Дельфі, розробив модель компетентностей інноваційного лідера та запровадив концепцію інноваційного лідерства в Пенн Стейт Університеті (Penn State University) []. Ця модель компетентностей інноваційного лідера визначає та описує три рівні 98 компетентностей, серед яких нами було виділено базові експертні, ключові та додаткові. Експертні компетенції фокусуються на таких категоріях як: вміння вчитись; вміння вести за собою групи та команди; формування належного рівня мотивації та енергії; здатності ефективного управління та делегування повноважень. До складу ключових компетентностей входять: зацікавленість предметом діяльності; вміння ідентифікувати та оцінювати інновації; вміння визначати сильні та слабкі сторони команди. Додаткові компетенції включають: комунікаційні, міжособистісні навички та емоційний інтелект; відданість справі та відчуття причетності; креативність; владу, політичні погляди та ідентичність ролі; місію та бачення; розуміння зовнішнього середовища.

З іншого боку, як зазначає американський теоретик теорії інноваційних змін Е. Роджерс, у процесі будь-якої інновації її учасники підпадають під одну з таких п'яти категорій[2]: той, хто народжує інноваційні ідеї; той, хто відразу ж підхоплює інноваційні ідеї; той, хто належить до більшості, що швидко сприймає інноваційні ідеї; той, хто належить до більшості, що повільно сприймає інноваційні ідеї; той, хто відстає від процесу впровадження інновацій. Саме ті, хто входить до перших двох категорій, можуть уважатися інноваційними лідерами. Їх, на думку Е. Роджерса, є лише 10-15% у кожній професійній сфері, і саме вони рухають галузь уперед, що, у свою чергу, сприяє розвитку держави та її авторитету на міжнародній арені[2].

У своїй праці «Лідерство для інновацій: як організувати креативність команди і народжувати ідеї» Дж. Адейр характеризує інноваційного лідера з позицій його здатності підтримувати та впроваджувати інноваційні зміни[3]. Крім зазначених учених дослідженню особистісних характеристик інноваційного лідера присвячені праці П. Слоуна (Paul Sloane), Г. Шефера (Gabriel Sheffer), Д. Стойфера (Dennis Stauffer) та інших учених. Наголос на їхньому ставленні до впровадження інновацій у різних сферах зроблено у працях «Інноваційний лідер: як надихнути команду і породити креативність» (The Innovative Leader: How to Inspire Your Team and Drive Creativity), «Інноваційні лідери в міжнародній політиці» (Innovative Leaders in International Politics), «Думаючи за годинниковою стрілкою: поради інноваційним лідерам у різних сферах» (Thinking Clockwise: A Field Guide for the Innovative Leader) [4].

На третьому етапі досліджувались механізми інноваційного лідерства. В процесі дослідження встановлено, що такими механізмами слід вважати такі внутрішні соціально-психологічні механізми організації, управління командою та впливу на працівників, що сприяють змінам у їхніх уявленнях і цінностях, стимулюють вищі потреби в новаторстві, досягненнях, творчості та самоактуалізації. Оскільки управлінський механізм є складною категорією, яка

включає різні складові (форми та методи впливу), важливо виділити такі елементи механізмів інноваційного лідерства: фізичні, інтелектуальні, психологічні, організаційні, комунікаційно-ділові, морально-етичні та інші.

Висновки. Сучасний менеджмент потребує нових підходів, зокрема інтеграції інноваційного лідерства, що сприяє ефективності управління та сталому розвитку організацій. Впровадження нових управлінських стратегій дозволяє компаніям швидко адаптуватися до ринкових змін і залишатися конкурентоспроможними. Створення культури та механізмів інноваційного лідерства на рівні організації забезпечує довгостроковий успіх та сталий розвиток бізнесу.

Ключові слова: менеджмент, лідерство, інновації, цифровізація, стратегічне управління, трансформація бізнесу.

Список використаних джерел

1. Юзькова О. І. Зарубіжний досвід інноваційного лідерства в державному управлінні: можливості адаптації в Україні. Публічне управління та митне адміністрування. № 2 (21). 2019. С. 119–127.
2. Rogers E. *Diffusion of Innovations*. 5th ed. New York, 2003. 576 p.
3. Adair J. *Leadership for Innovation: How to Organise Team Creativity and Harvest Ideas*. Philadelphia : Kogan Page Publishers, 2007. 144 p.
4. Rogers E. *Diffusion of Innovations*. 5th ed. New York, 2003. 576 p.